

(zdaž Bozdrag.) Žafran so Rimci vinu in mazilom pridavali. Domá je ta cvet u jutrovih deželah; po Evropi razširjen je bil še le ob času križanskih bojev. — Slonova kost je zob slonov, znane velikanske zveri, ki u Azii, posebno na Hindostanskim živi. Pod imenom India so pa stari tudi afrikansko deželo Etiopijo zapopadali, kot domovino tamnobarvaniga človeškiga plemena. —

Sabeji so bili bogat tržen narod u srečni Arabii. Njih glavno mesto je bilo Saaba. Okolica je rodila dragoceno kadilo, miro itd.

Kálibi, narod na južno-izhodnim bregu euksinjskiga morja. Marljivo so rudovali in železo obdelovali, ter s železnino in jeklenino po celim svetu tergovali. Zavolj dela pri ognju se imenujejo nagi. — Potunje, krajina poleg črniga morja.

Tam se je dobivala posebno jako dišavna dabrovina. (Vsebsina, ki se nahaja na dabru (Castor Piber) u posebnih mošnjicah. Diši močno, ter je sloveče zdravilo.)

Epir, krajina na zahodnim pomorju Grekije, kjer so berzotekoče konje redili, sloveče ob olympiskih igrah.

60. Različnost podnebja in naravne rodovitnosti zemlje je nastala koj po vesoljnemu potopu, torej je takó stara, kakor človeški rod, kateri pod vsakim podnebjem bivati zamore.

62. Deukalion, sin Promethejev, kralj thesalški, ob kteriga času je bila prevelika povodenj na zemlji, u kateri je Jupiter pregrešni človeški rod bil končal, je prazni svet zopet obljubil.

Zapovedano je bilo namreč njemu in njegovi ženi Pyrrhi, da naj kamne zagrabita, ter jih čes plečje na pusto zemljo mečeta. To storita. Iz tega kamnja je nov človeški rod postal, kateri se za tega voljo terdi imenuje.

63 — 56. Pesnik zaverne zopet k pravilom, ter uči: a) Kako s težko mastno glinjavino ravnati. Ta se mora pomladi jako preorati, in čes leto obležati pustiti, da grude na soncu popolnoma zvetrijo.

67. b.) Suha peskovita zemlja se mora še le o začetku kimovca ne globoko orati: če se pred izorje, je sončna vročina preveč posušil.

68. Buróvš ali hervór, zvezda perviga reda u severnim zvezdju medvedarja. Izhaja zjutrej, o začetku kimovca.

69 — 70. Uzrok različniga oranja.

71 — 72. Pomočki, rodovitnost polja ohraniti in pomnožiti. Pervi je praha, ktere Virgilj scer oméni, pa ne ceni neobhodno potrebne, timveč

73. Poljsko kolobarenje, t. j. verstenje s nasetvo poljščin priporoča. — Pira (Triticum spelta.—Linné), je bila nar navadniši žito Rimcov, iz kteriga so močnate jedi, kašo itd. pripravljali.

76. Volčji bob (Lupinus alb.—Linné), grenk sad, ki je le za kermo služil; o potrebi so ga pa tudi revni ljudje in róbi živali.

77. Z lanom, ovsom in makom ni dobro kolobariti, alj pa se mora zemlja pred jako pognojiti.

78. Mak. Iz glavic tega bilja se dobiva imenitna vsebsina, kateri se omám (Opium) pravi. Posebno vspava človeka. Po basnoslovju je pa senj iz podzemljskiga sveta prišel, od reke Lethe, iz ktere so pozabljivost pili.

79 — 81. Nar bolj pa zemljo okrepčá gnojenje in posipanje s pepelom. Poslednje je bilo po Virgiljevi domovini sploh u navadi, in slavni Plini terdi, da potrosenje s pepelom njive bolj ujači od gnojá vprežne živine.

82 — 83. O kolobarenju, pravi Virgilj, odpočiva polje, pa vendar mnogo sadú donaša, kteriga bi pa ne dalo, ko bi pusto ležalo.

Procesia presv. rešniga Telesa pri starih Slavenih na Laškim.

Ti me vedno zbadaš, ti kaj pisati od šeg Slavjanov, bivajočih na Laškim. Pa dragi moj, saj dobro veš, da jaz nisim omikan v slavjanskim slovstvu, da nisim bral slovnice in ninam rečnika, da jo znam povedati samo kakor

me je učila na kolenih moja mati, in zategavoljo pismica moje niso vredne, da jih bodo omikani Slavjani čitali po kavarnicah in po družbenih shodnicah: ino ker se, oblečene v okorni obleki, sramožljivo tresejo stopiti na beli dan pred ljudi, kateri so svilnasto olikani v slavjanstvu. — Vendar tabart, izpolniti tvoje želje, ti jo le po gorjansko zatrobim. Da se ti lih moje pismice prikaže okorno v govorenju, se vendar nadjam, da ti bo dopadljivo nekaj poznati naše šege na Laškim v Šentpeterski fari na dan pres. Rešniga Telesa.

Dan presv. Rešniga Telesa, je pri nas eden nar imenitnejših v celim letu in naši prededje so skerbeli, ga z narvečo slavo praznovati, ki jim je bilo mogoče v njih okoljstvah. Vse njih narodske oblačila so se vidile tisti dan v procesii. Možaki ino fantje so imeli njih dolge škarlatice iz dragiga sukna, katerih ljuknice so bile ošite z višnjevimi ali z zelenimi svilnastimi nitkami. Lajbiče so imeli iz raznih barv, ino okoli vrata prosto zvezane svilnaste robče; njih bergeške ¹⁾ so bile kratke do kolena iz črniga sukna; so imeli višnjeve ali škarlatne nogovice vedno iz volne, podvezane pri koleni s pasmi zato pripravljenimi, v katerih so bile vt Kane sreberne ali zlate nitke. Na šolnah so imeli vsi sreberne zaponke; njih klobuki so bili široki ino okrogli, okoli njih so imeli čtir perste črniga žameta spravljena v eno dolgo laskantjočo (lesketajočo) srebrno zaponko, kateriga za čtir perste je viselo po plečih raz klobuka; venec iz dišečih cvetlic je bil z batonicami ²⁾ na klobuke od zad pripet, ino ena sama cvetlica je bila za žametam od spredej. Njih lasje so jim viseli dolgi po ramenih, ino kdor jih je imel bolj dolge, ta je bil bolj čislan. Da jim pa lasi niso prosto na glavi šarsali, so bili lično počesani, ino v en glavnjik spravljani, katerega so imeli vedno v glavi. — Ženske pa so imele njih rudeče, višnjeve ali zelene svilnaste kikle vse zgibičane ³⁾ po dolgavi: moderci so bili iz damaska, ino po šivah so bile vsite zlate romanele. Tudi ženske so imele dolge škarlatice (po 20 liber brač), ino izza vrata po njih so jim viseli svilnasti trakovi v obilnim številu do pasa. Srakco na persih so imele drobno zgibičano, katero je pokrivala piturina ⁴⁾ iz domaska raznih barv obrobljena z zlatam; nogovice so imele vse iz volne škarlatne barve, ino na šolnah so imele tudi one laskantjoče sreberne zaponke. — Zdej pa ni več viditi letih oblačil po deželi, vendar moja stara mati ga še zdej skerbno hrani. Ženske so imele tudi zlate uhane ino zlat križ privezan okoli vrata na traku črniga žameta.

Narveči veselje naših možakov pa je bilo imeti v procesji na dan pres. Rešniga Telesa puško za pokati, ino tisti, ki je ni imel, mu se je zdelo, da ni korenjak, da je pozabljen ino zaveržen. Zato si jo je gledal že poprejšni dan, ako mu je bilo le mogoče, preskerbeti, ino o solčnim zahodu jo očediti, olikati ino skusiti, da mu bo drugi dan stregla v procesii. Že ta večer je bilo vse živo po deželi. Pri vsaki cerkvi po breščinah in po dolini se je slišalo veselo tonkati ⁵⁾ ino so se slišale puške, mušketi, cilarji pokati, da je bilo kaj. Poleg poti, kamor se je imela voziti procesja, po desni ino levi strani so bile v zemljo zasajene košatne mlaje ⁶⁾ ino na njih visele dušeče cvetlice ino venčki raznih poljskih rožic.

(Konec sledi.)

¹⁾ hlače, ²⁾ batón ali botón je gump — Knopf; igle batonice se od tod imenujejo, ³⁾ gefaltet, ⁴⁾ Romanet Fransen in piturina Brustbinde. Pitwin je modra pettorina, ⁵⁾ Glockenspiel. ⁶⁾ Mi jim pravimo maje.